

נד. מותר לפזר אבקה נגד זיעה בכל מקום שיש לו בגוף.

נד. וטעמא שאין בזה משום רפואה, שהרי אין בכח האבקה לרפא, שאינה מפסיקה הזיעה לגמרי כמו ריפוי מחלה, וגם היא רק מונעת ממנו זמנית ריח רע. וזה דומה למה שכתב הרמב"ם בהלכות שבת פרק כא הלכה כד, אין לועסין את המססכי בשבת, ואין שפין את השינים בסם בשבת, בזמן שנתכוין לרפואה. ואם נתכוין לריח הפה, מותר, ע"כ. וכן כתב מרן בשולחן ערוך סימן שכח סעיף לו. הנה מבואר שאפילו בסם ומוססכי שהם מרפאין, אם לא נתכוין לרפואה שרי. וכל שכן אבקה שאינה רפואה המונעת מכאן ולהבא שלא יזיע, וכל תועלתה למנוע זיעה לאותו זמן וגם למנוע ריח מגופו.

והנה אע"פ שגם היום שאין מי ששוחק סממנים לרפואה, אין לנו לבטל גזירת חכמים שאסרו רפואה בשבת משום גזירת שחיקת סממנים, מ"מ כשיש לנו טעם להתיר כמו באופן שכתבנו, הרי אפשר להסתייע כסניף גם מטעם זה שלא שייכת בזמנינו גזירת שחיקת סממנים. וראיה לזה ממה שיתבאר לקמן סימן שלט אות א בהבנת דברי רמ"א, דכיון דלא שכיח האידנא לתקן כלי שיר על ידי כל אדם לעצמו, הקילו בריקוד וכיו"ב, עי"ש. ואם כן כל שכן בעשיית רפואות, שבזמנינו אין אדם שישחוק רפואות לעצמו וכל שכן לאחרים, והכל שחוק ומדוד ומוכן לכל, על פי רופאים וחוקים בכל העולם. ואם יש אדם שיעשה לעצמו מבלי שלמד והוסמך לכך, בטלה דעתו אצל כל אדם, לבר שיחשב לאיש תמהוני. ועיין עוד לעיל אות מה.

יתר על כן, נראה לע"ד, דפיזור אבקה לזיעה אין בו משום רפואה, מטעם שאין שם לא כאב ולא מכה, ובכהאיי גוונא לא גזור משום שחיקת סממנים, וכמבואר בשולחן ערוך סימן שכח סעיף לח וז"ל, מותר לאכול שרפים מתוקים ולגמוע ביצה חיה כדי להנעים הקול, והטעם ביאר הרב שתילי זתים שם ס"ק עט, לפי שאין זה נקרא רפואה, ולא גזור על כיוצא בזה (לבוש), כיון שאין לו מכה בגרונו, ע"כ.

וכן מבואר שם בסעיף מא, מי שנשתכר, שרפואתו לסוך כפות ידיו ורגליו בשמן ומלח, מותר לסוכן בשבת. וכתב הרב שתילי זתים שם ס"ק פד, אפילו הם מעורבים. ואפילו במקום שאין נוהגים לסוך בשמן, כיון דזה לא מיקרי רפואה, עי"ש.

ופשוט שכל דבר שהוא רפואה, אסור גם לבריא להשתמש בו, שהגזירה היא בתפצא, שאסרו שימוש בדבר שהוא מרפא, ובזה יש גזירה משום שחיקת סממנים גם כשהבריא משתמש בו, ואפילו שאין בו לעצמו כגוברא משום רפואה.

אוצר החכמה

2134527

אוצר החכמה